

Emil Mendyk

Znaczenie Kościoła w pierwszych latach III Rzeczypospolitej : sprawozdanie z konferencji naukowej

Saeculum Christianum : pismo historyczno-społeczne 1/1, 271

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZNACZENIE KOŚCIOŁA W PIERWSZYCH LATACH III RZECZYPOSPOLITEJ

Sprawozdanie z konferencji naukowej.

W dniach 15-16 grudnia 1993 r. w Wyższym Seminarium Duchownym Księży Pallotyńów w Ołtarzewie odbyła się zorganizowana przez Wydział Kościelnych Nauk Historycznych i Społecznych ATK (Katedra Socjologii Religii) przy współudziale Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego SAC i Sekcji Socjologii Religii Polskiego Towarzystwa Socjologicznego konferencja na temat: „*Znaczenie Kościoła w pierwszych latach III Rzeczypospolitej*”.

Na pierwszą sesję „*Przyszłość Kościoła w Europie i w Polsce*” złożyły się 4 referaty. Prof. M. Zulehner z Austrii zajął się sprawą przyszłości Kościoła w Europie Środkowo-Wschodniej pod kątem przekształcenia się religijności związanej z wzorcami kulturalnymi w religijność opartą na doświadczeniu. Prof. Edward Ciupak (UW) mówił o opartej o kulturę religijności poza Kościołem, wynikającej z istniejącej w społeczeństwie trwałej potrzeby religijnej, niezależnej od sposobu jej realizacji. Ks. prof. Witold Znaniewicz SAC (ATK) analizował dostarczone przez badania dane na temat poglądów katolików polskich na Kościół w ostatnich trzech latach. Prof. Mirosława Marody (UW), w oparciu o badania przeprowadzone w 16 krajach europejskich w 1991 r., przedstawiła stosunek Polaków do Kościoła i prawd wiary chrześcijańskiej.

Późnym popołudniem pierwszego dnia konferencji miał miejsce panel na temat znaczenia Kościoła w pierwszych latach III Rzeczypospolitej. W bardzo spokojnej i rzeczowej wymianie zdań wzięli udział: ks. prof. Janusz Mariński, prof. Franciszek Adamski, prof. Edward Ciupak, bp Jan Chrapek, prof. Wiesław Chrzanowski, prof. Mirosława Marody, red. Adam Michnik i red. Krzysztof Przeciszewski. Rozmówcy zgodzili się ze zdaniem bpa Chrapka, że należy skończyć z wizją Kościoła jako „obłożonej twierdzy, która nieustannie doznaje ciosów”, ale wyjść do ludzi z entuzjastycznie niesioną Ewangelią. Uznali oni również, że obecnie Kościół pozbawiony różnych „funkcji zastępczych”, których nabral przez ostatnie dwa wieki, ma szansę zająć się tym, co leży w jego istocie.

Na drugi dzień konferencji złożyły się: sesja „*Jak badać Kościół w Polsce*” oraz dyskusja na temat „*Metodologiczne problemy badań nad Kościołem w nowych warunkach*”. Wykład wprowadzający wygłosił ks. prof. W. Piwowski (KUL), który scharakteryzował istniejący dotąd Kościół ludowy („*Volkskirche*”), jako podstawę w ewolucji polskiej wspólnoty wiernych do Kościoła wyboru („*Wahlkirche*”). Dr Krzysztof Kosela przedstawił, w oparciu o badania socjologiczne z różnych źródeł, opinii Kościoła – wspólnoty wiernych na temat Kościoła – hierarchii. Ks. prof. Janusz Mariński (KUL) bardzo krótko zajął się sprawą autorytetu moralnego Kościoła w III Rzeczypospolitej.

Dyskusję na temat metodologicznych problemów badań nad Kościołem podsumował ks. prof. Piwowski, który stwierdził, że należy zadbać o precyzję i poprawność ankiet używanych w tych badaniach oraz dążyć do jak najbardziej obiektywnego przekazywania obrazu rzeczywistości.

EMIL MENDYK SAC